

[Chr. Thomsen.]

vil man senere komme ud for, at man skal bruge store statsmidler for at få en ny jordfordeling.

Jeg er også tilfreds med, at lånegrænsen for jordkøb sættes til 35 ha. Heri ligger i øvrigt også en begrænsning af sammenlægningsmulighederne.

Der er en anden ting i forbindelse med dette lovforslag, jeg gerne vil sige lidt om. Der tales i lovforslaget om ophævelse af landbrugspligten og mulighed for fraskillelse af arealer, der ikke er egentlig landbrugsjord; det kan være skov, hede, strand eller eng. Jeg kan udmærket gå med til, at det ikke medregnes som landbrugsjord, men jeg vil være meget betænkelig ved, at det kan fraskilles. Nu kan det selvfølgelig være lige meget, om en eng, der ligger ved et ådrag langt fra ejendommen, tilhører den ene eller den anden ejendom. Men det vil jo netop være disse ting ved ejendommene, skovene, strandene, engene, som vil være attraktive for en del mennesker, der ønsker det til andre formål, jagt og fiskeri, og jeg er noget bange for, at der kan komme en skov af „Adgang forbudt“-skilte og hegn og meget andet. Endelig er det ofte sådan, at netop de arealer er dem, der pynter på en ejendom, og fremtidige ejere kan måske mange gange ærgre sig over, at netop den del af ejendommen er blevet skilt fra. Jeg vil henstille, at vi i udvalget får en virkelig grundig gennemdrøftelse af, hvordan man skal placere den del af ejendommenes jord, som ikke er egentlig landbrugsjord.

Dernæst vil jeg sige et par ord om lovforslaget om udlån til landbrugsmæssige formål. Det omfatter den gamle såkaldte statshusmandslov og udlånsloven. Jeg er tilfreds med, at muligheden for oprettelse af gartnerier bevares. Jeg kan også tiltræde, at arealet for frilandsgartneri forhøjes fra 3 til 5 ha. Den store ændring er i virkeligheden, at man flytter 18 mill. kr. fra denne lovgivning over til den sidste af de fire, vi her behandler under ét, nemlig loven om udlån til yngre landmænd. Det vil med andre ord sige, at fremtidige statslån ikke mere kan gives til byggelån — de henvises til en anden lov — men at de midler, der stilles til rådighed, alene kan bruges til jordkøb.

Det lyder nok meget besnærende, at man henviser dem til en anden lov; men jeg næ-

rer en alvorlig frygt for, at den kreds, der før fik byggelån af staten, og som var en måske nok lille kreds, men som altså bestod af mennesker, der ønskede at drive et moderne landbrug og havde meget små lånemuligheder, nu bliver afskåret fra at kunne låne. De fik jo ikke statslån tidligere, hvis de reelt havde andre lånemuligheder. Derfor frygter jeg i nogen grad for, at det, at man flytter de 18 mill. kr., vil gøre, at en kreds af dem, der tidligere fik de lån, vil blive sorteper i det spil.

Det foreslås, at der af jordfondens midler bruges 10 mill. kr. til køb med henblik på strukturudvikling af gartnerier og havekolonier. Også her har de rekreative formål en meget svag stilling. Det turde nok være et spørgsmål, om man ikke burde bruge større dele af jordfondens midler, så jordfonden gik noget mere aktivt ind i opkøb af jord og netop ad den vej tilgodeså behovet for tillægsjord. Men det er et problem, vi kan diskutere i udvalget.

Hvad angår administrationen, har man diskuteret i mange år, i særdeleshed uden for landbrugets egentlige kredse, havde jeg nær sagt, hvordan denne administration skulle finde sted. Man foreslår her jordlovsudvalget bevaret. Det mener jeg er rigtigt. Jeg kan ikke se, hvordan man skulle gøre det på anden måde. I alle tilfælde tror jeg, at hvis man gik over til amtsjordlovsudvalg, havde jeg nær kaldt dem, der skulle kunne klare alt, ville det blive langt, langt dyrere.

Man ønsker jordbrugskommissioner oprettet, svarende nogenlunde til amtets. Jeg går ud fra, at dette „nogenlunde“ betyder, at man i de store amter tænker sig eventuelt to jordbrugskommissioner. Man tænker sig på længere sigt, at disse jordbrugskommissioner skal overtage en del andre funktioner: jordfordelingskommissionernes arbejde, grundforbedringsudvalgenes arbejde, og hvad der nu i øvrigt kan være. Det er i lovforslaget kun nævnt som muligheder. Jeg vil meget gerne høre, om landbrugsministeren ved behandlingen her kan sige lidt mere konkret om, hvordan man har tænkt sig det sat i gang og i hvilken rækkefølge, sådan at vi bliver lidt mere klar over, hvordan man har tænkt sig at denne udvikling frem til jordbrugskommissionerne egentlig skal finde sted.

Hvis man tænker sig at ændre de gamle